

ת"פ 67113/02/20 - מדינת ישראל נגד יצחק חי ביאזי [הסתיים], חסן עבד אלקאדר [הסתיים], שרון שיר

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 67113-02-20 מדינת ישראל נ' ביאזי ואח'

6.3.2023

לפני כבוד השופטת תמר בר-אשר

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשמים

1. יצחק חי ביאזי [הסתיים]
2. חסן עבד אלקאדר [הסתיים]
3. שרון שיר

באת-כוח המאשימה: עו"ד שירה נתן (פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי))

בא-כוח הנאשם 3: עו"ד סלבה רודנקו

גזר דין - בעניין הנאשם 3

הנאשם 3 (להלן גם - **הנאשם**), יליד שנת 1975 (כבן 48), הודה בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון ובהתאם לכך הורשע ביום 4.1.2023 בעבירת **מרמה והפרת אמונים**, לפי סעיף 284 בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - **חוק העונשין** או **החוק**), בעבירת **תחבולה**, לפי סעיף 416 בחוק העונשין ובעבירת **מרמה במס הכנסה**, לפי סעיף 220(5) בפקודת מס הכנסה (נוסח חדש).

בהתאם להודעת הצדדים מיום 8.12.2022, הסדר הטיעון כלל את תיקון כתב האישום, אך לא כלל הסכמה בעניין העונש.

כתב האישום המתוקן

החלק הכללי

2. בשנים שקדמו למועדים הנזכרים בכתב האישום ובמהלכם, היה הנאשם 1 פקח בנייה במחלקת הפיקוח על הבנייה בעיריית ירושלים (להלן - **העירייה**). בתפקידו זה היה אחראי על הפיקוח על הבנייה במספר שכונות במזרח ירושלים ובמסגרתו היה אחראי לפעולות הבאות: איתור חריגות בנייה בדרך של עריכת סיורים יזומים בשטח וצילום החריגות, בדיקת תצלומי אוויר של האזור ובדיקת תלונות; זימון חשודים בעבירות בנייה לחקירה; חקירת החשודים בפועל; הכנת חוות דעת למחלקה המשפטית בעירייה אשר כללו בין השאר, המלצות לסגירת התיק, להוצאת צו הריסה

מינהלי או להגשת כתב אישום; עריכת טיוטות כתבי אישום והעברתן אל המחלקה המשפטית בעירייה; עדויות בבית המשפט לעניינים מקומיים כעד תביעה מרכזי בעניין עבירות בנייה; פיקוח על ביצוע צווי הריסה שיפוטיים באותו אופן שבו נעשה גילוי עבירות חדשות וכן נקיטת פעולות אכיפה בדומה לטיפול בעבירות חדשות, אשר כללו זימון חשודים לחקירה בשל אי ציות לגזרי דין, חקירתם, המלצה להגשת כתבי אישום או סגירת תיק ועדות בבית המשפט.

תפקיד פקח בנייה וביחוד בגזרה שעליה היה הנאשם 1 מופקד התאפיין בחופש פעולה רחב בכל הנוגע לבחירת יעדי האכיפה, מועדי ביקור ותיעוד הפעולות בתיק הפיזי והממוחשב בעניין יעד מסוים ולכן הפיקוח על פקח הבנייה מצד הממונים עליו, היה מוגבל. חופש פעולה זה מאפשר לפקחים בין השאר, את המצבים הבאים: הבחנה בעבירת בנייה, אך הימנעות מתיעוד או מנקיטת פעולת אכיפה כלשהי בעניינה; ביקור יזום ולעיתים תכופות ביעד מסוים או בדיקה יזומה בתצלומי אוויר, אם נעברו עבירות בנייה דווקא ביעד מסוים; הימנעות מהגעה אל יעד מסוים למרות ידיעת הפקח על עבירות בנייה באותו מקום ועוד כיצא באלו מצבים.

האישום השלישי - בעניין הנאשמים 1 ו-3

3. **רקע:** על-פי הנטען באישום זה, במהלך השנים 2015-2017 (להלן - **התקופה**) פעל הנאשם 3 כ"מאכער" (עסקן) בקרב תושבי ירושלים מהמגזר הערבי בתחום הטיפול בעבירות בנייה ובתחומי מינהל נוספים. הוא קיבל כספים מלקוחותיו, תושבי מזרח העיר ירושלים שלהם או לבני משפחותיהם היו חריגות בניה וכן מלקוחות שנזקקו להיתרים שונים בתחום הבנייה וזאת עבור הסדרת ענייניהם מול הרשויות השונות.

הנאשם 3 השתמש בקשריו ובקרבתו אל הנאשם 1 וביכולתו להשפיע עליו ובאמצעותו להשפיע על פעולות אכיפה הננקטות מחלקת הפיקוח בעירייה. כמו כן, הנאשם 3 הפנה לקוחות אל עורכי דין, אדריכל ומנהל נוספים. הוא קיבל כספים משפטיים שונים בבית המשפט ובקרב עובדי העירייה. הנאשם 3 היה ידוע ומוכר במזרח העיר כמי שיכול להביא לטיפול יעיל בהליכים הנוגעים לחריגות בנייה וזאת במיוחד בשל קשריו עם הנאשם 1, שאותם הציג ללקוחותיו. בהזדמנויות רבות התחזה נאשם 3 לעורך דין והציג ללקוחותיו הפוטנציאליים מצגי שווא בעניין הכשרותיו, ניסיונו המקצועי וקשריו. בשל מצגי השווא ועל בסיס המוניטין האמור, לקוחות רבים התקשרו עם הנאשם 3 ושילמו לו עשרות אלפי שקלים לשם טיפול בכל תיק.

4. **עבירת מרמה והפרת אמונים:** הנאשמים 1 ו-3 הכירו במסגרת הפעילות המתוארת ובמקביל למערכת היחסים ביניהם שתואר בהמשך, היו ביניהם יחסי חברות, אשר במסגרתה בין השאר, הלוו השניים זה לזה כספים ונפגשו לבדם ועם בני משפחותיהם. הנאשם 3 אף סיפק לנאשם 1 טובות הנאה וכלל זה, השיג עבודה לבנו של הנאשם 1, פעל לביטול קנסות של הרכבת הקלה לקרוב משפחה של הנאשם 1, השיג לו כרטיסים למשחקי כדורגל ועשה עבורו פעולות כספיות אצל נותן שירותי מטבע. במהלך התקופה הנדונה, במסגרת עבודתם, ייסדו הנאשמים 1 ו-3 קשר מושחת אשר התבטא בכך שהנאשם 1 טיפל כפקח באופן שיטתי, לאורך זמן ובמספר הזדמנויות רב בלקוחותיו של הנאשם 3, העביר לו מידע ונקט פעולות אשר שירתו אינטרסים עסקיים שלו וסייעו לו להגדיל את קהל לקוחותיו ולשמר אותם, כפי שיפורט להלן.

הנאשם 1, שהיה בעל סמכויות אכיפה וחופש פעולה רב בתפקידו כפקח, פעל בתקופה הנדונה בניגוד עניינים חריף תוך פגיעה בתפקידו כעובד ציבור, בטוהר המידות המתחייב אצל עובד ציבור ותוך פגיעה באמון הציבור במערכת אכיפת דיני הבנייה במזרח העיר ירושלים וברשויות המינהל. הדבר נעשה לכל הפחות בעשרות הזדמנויות, בדרכי הפעולה הבאות:

א. הנאשם 3 מסר לנאשם 1 מידע על חריגות בנייה בשכונות שבהן הנאשם 1 מילא את תפקידו כפקח, הציע לו לעשות פעולות אכיפה בעניין ולחלופין ביקש ממנו להימנע מפעולות אכיפה בעניין וכל זאת בהתאם לאינטרסים הכספיים של נאשם 3. הנאשם 1 פעל בהתאם למידע שמסר לו הנאשם 3 ועשה פעולות אכיפה או נמנע מהן תוך התחשבות באינטרסים של הנאשם 3.

ב. נאשם 3 התקשר עם לקוחות שהיו להם חריגות בנייה ואשר הנאשם 1 זימן אותם לחקירה, תיאם את חקירתם בעירייה אצל הנאשם 1 וליווה אותם אל החקירה שערך הנאשם 1 כפקח. בכך הבטיח הנאשם 3 כי הנאשם 1 יידע שמדובר בלקוח שלו וכן שכנע את הלקוח שהוא פועל למענו, כי הוא מקושר אל הנאשם 1 וכי ביכולתו להשפיע על פעולות האכיפה שיינקטו בעניינו בעירייה. הנאשם 3 אף איתר עבור הנאשם 1 עברייני בנייה שהיה קושי באיתורם. בדרך זו, עבודת הנאשם 1 נשאה פרי והוא הצליח בפעולות חקירה ואכיפה. במקרים מסוימים, פעולות התיאום נעשו ביוזמת הנאשם 1, אשר הנחה את הנאשם 3 אלו חשודים להביא לחקירה באופן שיהלום את האינטרסים הכספיים של נאשם 3.

ג. תוך כדי הטיפול של הנאשם 1 בתיקי עבירות בנייה, ביקש הנאשם 3 מהנאשם 1 שינקוט פעולות אכיפה מסוימות או שיימנע מנקיטתן, כגון: צילום תמונות של העבירות בשטח, זימון חשוד לחקירה או לחלופין דחיית הביקור בשטח, השהיית המלצותיו של הנאשם 1 למחלקה המשפטית וכיוצא בזה והכול בהתאם לאינטרסים של הנאשם 3. הנאשם 1 נענה לבקשות אלו במספר הזדמנויות רב.

ד. נאשם 1 העביר לנאשם 3 מידע פנימי שהיה ידוע לו מתוקף עבודתו בעירייה ואשר שירת את האינטרסים של הנאשם 3, לרבות תמונות מתיקי העירייה שהפיק הנאשם 1 מתוקף תפקידו כפקח, מידע על פעולות אכיפה מתוכננות וכן שיתף אותו בהערכותיו לגבי פעולות משפטיות שיינקטו במחלקה המשפטית בעירייה בעניין לקוחותיו של הנאשם 3. מידע זה נועד לשרת את הנאשם 3 בהחלטתו אם להתקשר עם לקוח מסוים ולהתריע בפניו בדבר מהלכים צפויים מצד העירייה אשר יש להם השפעה על האינטרסים שלו.

ה. הנאשם 1 הבטיח לנאשם 3 כי ישתדל למענו ולמען אינטרסים שלו בקרב גורמים אחרים בעירייה, ובמקרים מסוימים אכן פעל כך. זאת לגבי תיקי עבירות בנייה מסוימים של לקוחותיו של הנאשם 3 או מקורביו, וכן בנוגע לתדמיתו של הנאשם 3 בעירייה. בתוך כך, בשנת 2017, התעוררו חשדות בקרב גורמים משפטיים בעירייה כי הנאשם 3 פועל בניגוד לחוק בכך שהוא מתחזה לעורך דין ומנסה להשפיע שלא כדין על עובדי העירייה ולהטות את שיקול דעתם במספר תיקים. לאחר שהדבר נודע לנאשם 1, הוא פעל מול הגורמים האמורים כדי להפיג את החשדות בעניין הנאשם 3 ולנקות את שמו, כך שהוא יוכל להמשיך בקשריו המושחתים עמו ובניסיונותיו להשפיע על עובדי ציבור.

הפעולות המתוארות לעיל נעשו לדוגמה, במקרים הבאים: .1

(1) ביום 11.6.2017 ביקש נאשם 3 מהנאשם 1 לעכב הוצאת הודעת אזהרה ללקוחות שלו כדי שלא ידרשו ממנו להחזיר להם את הכסף שכבר שילמו לו. הנאשם 1 נענה לבקשה בחיוב והנחה את הנאשם 3 כך שהלקוחות יגיעו לחקירה תוך פרק זמן מסוים.

(2) ביום 2.7.2017 שלח הנאשם 3 לנאשם 1 תמונה של מבנה מסוים ודיווח לו כי המבנה שייך ללקוח שלו שיצק תקרה במקום וכי לא הגיע אליו לפגישה. לכן הפנה את העניין לטיפולו של הנאשם 1 וביקש שיוציא לאותו לקוח צו הפסקת עבודה. הנאשם 1 השיב כי בשבוע הבא יוציא צו הריסה.

(3) ביום 27.7.2017 שלח הנאשם 3 לנאשם 1 תמונות של מבנה שבו חריגות בנייה. הנאשם 1 ביקש מהנאשם 3 לסמן לו על מפה את המיקום המדויק מאחר שביום ראשון הוא עתיד להגיע למקום.

(4) במועד האמור, עדכן הנאשם 1 את הנאשם 3 על כך שעתיד להינתן צו הריסה בעניין הלקוח שלו בעוד מספר ימים והבטיח כי אם הדבר יהיה בשליטתו, הוא יעכב זאת.

(5) ביום 2.8.2017 ביקש הנאשם 1 מהנאשם 3 להביא אליו לחקירה לקוח שלו שנחשד בעבירות בנייה. הנאשם 3 ביקש מהנאשם 1 "לשים אותו על המדף", כלומר, להשהות את הטיפול בעניינו והנאשם 1 אמר לו שיוכל לעשות זאת לאחר שיביא את החשוד לחקירה.

(6) בשיחה נוספת באותו יום, התייעץ הנאשם 3 עם הנאשם 1 אם לטפל בלקוח מסוים החשוד בעבירות בנייה ואילו הנאשם 1 ייעץ לו להימנע מכך.

(7) ביום 3.8.2017 עדכן הנאשם 1 את הנאשם 3 כי הוא עתיד להוציא צו הריסה למבנה מסוים.

(8) בשיחה נוספת באותו יום, התגלע ויכוח בין הנאשם 1 לבין הנאשם 3 בעניין לקוח שהנאשם 3 הביא לחקירה. הנאשם 3 כעס על הנאשם 1 בשל כך שלא מסר לו מידע שהיה בו כדי להשפיע על החלטתו לקבל לידי את הטיפול בלקוח וכי לא פעל באופן שיטיב עמו. לאחר שהשניים שוחחו על עתיד התיק, אמר הנאשם 1 לנאשם 3 כי לא יוכל לסייע לו בעניין וכי "יש דברים שאי אפשר לעשות בשביל אף אחד, גם לא בשביל מיליון דולר".

(9) ביום 17.8.2017 שאל הנאשם 3 את הנאשם 1 אם מבנה שבעניינו מסר לו מידע נבנה ללא היתר. הנאשם 1 השיב בחיוב ואמר לנאשם 3 כי יאפשר לו להרוויח בחינם ממבנה זה וכי הוא ישוחח עם הממונים עליו בעירייה, כך שיאפשרו את המשך הבנייה, באופן שיאפשר לנאשם 3 להרוויח כסף.

(10) ביום 24.8.2017 הפנה הנאשם 3 את הנאשם 1 לכתובת של בית שבו נעשית בנייה ללא היתר ואף שלח אליו תמונה. הנאשם 1 אמר לנאשם 3 שהוא יודע במה מדובר ושלא כדאי לנאשם 3 להתעסק אתו.

(11) ביום 3.9.2017 ביקש הנאשם 3 מהנאשם 1 לצלם מבנה שבו ישנן חריגות בנייה. הנאשם 1 עדכן את הנאשם 3 כי בעניין אותו מבנה בכל מקרה, יוצא צו הריסה.

(12) באותו מועד, ביקש הנאשם 1 מהנאשם 3 להביא אליו לחקירה לקוח שלו וכן ביקש כי מי שיגיע לחקירה כדי להודות בעבירת הבנייה, הוא אדם מסוים מבין בני המשפחה.

5. **עבירת תחבולה ("עבירות מול לקוחותיו של נאשם 3"):** בעניין עבירת מרמה והפרת אמונים ועבירת תחבולה נטען, כי במסגרת פעולותיו של הנאשם 3 לגיוס לקוחות, הוא ניצל במכוון במספר הזדמנויות את סברתם המוטעית של לקוחות פוטנציאליים שונים כי הוא עורך-דין, משפטן או מהנדס. הוא עשה זאת בין השאר, באמצעות קיום פגישות עם לקוחות במשרד עורכי דין. בעקבות זאת, הלקוחות התקשרו עמו כמי שיכול לטפל בענייניהם מול רשויות המינהל ולקם שילמו לו סכומי כסף בין אלפי שקלים לעשרות אלפי שקלים עבור כל לקוח. במספר מקרים הציג הנאשם עצמו בפני לקוחות פוטנציאליים כעורך-דין ובחלק מהמקרים, בהמשך הקשר עם הלקוח, החתים הנאשם 3 את לקוחותיו על חוזים בעברית שבהם נכתב כי אינו עורך-דין.

6. **עבירות מס:** במהלך פועלו כ"מאכר" במעשים שתוארו לעיל, קיבל הנאשם 3 במהלך השנים 2014-2017 תקבולים, שסכומם לפחות 600,000 ₪ מלקוחות שונים וזאת בלי לדווח על כך לרשויות המס (להלן - התקבולים). במסגרת טיפול זה פעל הנאשם 3 בין השאר, כמעין "קבלן ראשי" וכי בפועלו זה העביר את הטיפול המשפטי ואת הייצוג בבית המשפט לעניינים מקומיים, לידי עורך דין אחר (שפעל בעניין כ"קבלן משנה"), עבור שכר טרחה שגבה אותו עורך הדין ישירות מהנאשם, תחת חשבוניות שהוצאו על שמות הלקוחות השונים. הנאשם 3 לא הודיע לרשויות המס על התקבולים ועל ההוצאות, לא ניהל ספרים כנדרש על-פי פקודת מס הכנסה והוראות מכוחה ולא שילם את המס שהיה חייב לשלם בשל אותם תקבולים ולא הגיש את הדו"ח המתחייב מכך.

7. **סיכום העבירות: הנאשם 1,** בהיותו עובד ציבור, עשה במילוי תפקידו מעשי מרמה והפרת אמונים הפגועים בציבור, אשר התבטאו בכך שפעל בניגוד עניינים חריף תוך קיום קשר מושחת שבמסגרתו קידם את האינטרסים העסקיים של הנאשם 3. כמו כן, עשה פעולות רבות שפגעו בתפקידו הציבורי, בניגוד לאתיקה המתחייבת מעובד ציבור ותוך פגיעה קשה באמון הציבור בעירייה וברשויות האכיפה. **הנאשם 3** היה שותף בצוותא-חדא למעשי המרמה והפרת האמונים הפגועים בציבור, קיבל דבר בתחבולה או בניצול מכוון של טענות הזולת, השתמש במרמה ערמה ותחבולה במזיד ובמטרה להתחמק ולהשתמט מתשלום מס.

עניינים של הנאשמים האחרים

8. **הנאשם 1:** הנאשם 1 הורשע ביום 22.4.2021 ב**שתי עבירות מרמה והפרת אמונים**, לפי סעיף 284 בחוק. הרשעתו הייתה על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון אשר כלל את תיקון כתב האישום, הסכמה בעניין העונש והתחייבויות נוספות. בהתאם להסכמות, בגזר הדין בעניינו מיום 3.3.2022, הועמד עונשו על תשעה חודשי מאסר בעבודות שירות, קנס בסך 100,000 ₪ ומאסר מותנה. כן צוינו התחייבותו שלא לעבוד בעיריית ירושלים או בכל גוף אכיפה אחר במשך עשרים שנה, הצהרתו כי הוא מודע לאפשרות שייקרא להעיד כעד תביעה נגד הנאשמים האחרים ומודעותו לכך שאין בהליך הנדון, בהסדר הטיעון ובעונש כדי למצות הליך משמעותי, אם יינקט נגדו.

9. **הנאשם 2:** הנאשם 2 הורשע ביום 1.12.2022 בעבירת **מרמה והפרת אמונים**, לפי סעיף 284 בחוק. הרשעתו הייתה על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון אשר כלל את תיקון כתב האישום בעניינו והסכמה חלקית בעניין העונש. עיקרי הסכמה זו היו כי המאשימה תעתור להשית עליו תשעה חודשי מאסר בעבודות שירות, קנס בסך 100,000 ₪ ומאסר מותנה ואילו הנאשם יוכל לעתור להגדלת הקנס כנגד קיצור תקופת עבודות השירות. בהתאם לגזר הדין מיום 28.2.2023, על הנאשם 2 הושטו חמישה חודשי מאסר בעבודות שירות, קנס בסך 100,000 ₪ ומאסר מותנה.

הראיות לעונש מטעם ההגנה, קבילותן ומשקלן

10. לא הוגשו ראיות לעונש מטעם המאשימה. כמו כן, הנאשם לא ביקש שיוגש בעניינו תסקיר לעונש מטעם שירות המבחן.

11. **ראיות לעונש מטעם ההגנה:** עמוד ראשון של פסק הדין בע"פ (מחוזי ירושלים) 1065-01-22 [השם מחוק] נ' מדינת ישראל (27.6.2022); מסמכים רפואיים, לרבות תוצאות בדיקות מעבדה (לא קריא); דו"ח תיקים לחייב של רשות האכיפה והגבייה.

ביום 23.2.2023, כחודש לאחר ישיבת הטיעונים לעונש, הגישה ההגנה (בלי שביקשה רשות לעשות כן), שני מסמכים נוספים: מקטע מתוך מסמך שבו נכתב כי הנאשם שירת במשטרה משנת 2001 עד התפטרותו בשנת 2005; קבלה שעל-פי הנתען היא על שם חמותו של הנאשם, על סך כ-50,000 ₪ (49,999.5 ₪), עבור טיול של משפחת הנאשם לחו"ל בחודש דצמבר 2022.

נושא המסמכים הרפואיים שהגיש הנאשם עתה ובעבר כבר נדון בעבר, עת חלקם הוגש מטעמו (בנסיבות שעוד יפורטו בהמשך הדברים). כפי שנקבע לגבי אותם מסמכים בעבר, טענות המאשימה בעניין זה מקובלות עליי. מדובר במסמכים אשר בעיקרם כוללים את תלונותיו של הנאשם, בשונה מקביעות רפואיות ואף אין מדובר בתעודה רפואית ערוכה כדין, כך שבנסיבות אלו, משקלם נמוך מאד. אף המסמכים מרשות האכיפה והגבייה אינם ברורים וכטענת באת-כוח המאשימה, אם הנאשם מבקש להסתמך עליהם, היה עליו להגיש את מלוא המסמכים הקשורים בכך. בעניין המסמך הקטוע בנושא המשטרה, כבר נאמר בהחלטה ממועד הגשתו, כי המסמך גזר וחתוך וכי מקורו ומהותו אינם ברורים, כך שבכל מקרה לא ניתן לקבלו. בדומה וכאמור באותה החלטה, אין רלוונטיות לזהות האדם ששמו מופיע בקבלה, כך שאין בה כדי לסתור את הטענה כי הנאשם יכול היה לממן טיול למשפחתו בסכום האמור.

טענות הצדדים בעניין העונש ודברי הנאשם

טענות המאשימה

12. באת-כוח המאשימה טענה כי חרף הקשר בין האירועים והעבירות, יש לקבוע שלושה מתחמי ענישה נפרדים, אף אם אפשרית חפיפה מסוימת בין העונשים שייקבעו.

בטיעוניה עמדה באת-כוח המאשימה בהרחבה על עובדות כתב האישום המתארות את מערכת יחסיו של הנאשם 3, אשר פעל כ"מאכער" (עסקן), עם הנאשם 1, שכאמור, היה מפקח בניה מטעם עיריית ירושלים אשר הופקד על עבירות הבניה במזרח ירושלים ואשר סמכויותיו היו נרחבות מאד בכל הנוגע לאכיפתו. הנאשם 3 השתמש בקשריו החבריים הקרובים עם הנאשם 1 וביכולתו להשפיע על הנעשה במחלקת הפיקוח בעירייה. כך לטענתה, נוצרה בין השניים מערכת יחסים מושחתת, אשר במסגרתה הנאשם 3 ניצל למען צרכיו הכספיים את סמכויותיו של הנאשם 1 ואף הצליח בכך בפועל ובכך השחית את הנאשם 1, שהיה נתון בניגוד עניינים חריף בעת מילוי תפקידיו, פעל בניגוד לאמון מעסיקיו ובניגוד לאמון הציבור. בהקשר זה הפנתה באת-כוח המאשימה בין השאר, אל שתיים-עשרה דוגמאות אשר פורטו בכתב האישום לגבי דרכי פעולתם של הנאשמים 1 ו-3, אשר מהן עולה חומרת מעשיו של הנאשם 3, אשר פעל לכך שהנאשם 1 ינקוט פעולות אכיפה מסוימות או ימנע מנקיטתן בהתאם לאינטרסים הכספיים של הנאשם 3. לטענתה, מכל אותם מקרים עולה מערכת יחסים הדדית אשר במסגרתה אמנם היו מקרים אשר בהם הנאשם 3 הביא להצלחת פעולות אכיפה שנקט הנאשם 1, אך בפועל גם באותם מקרים המטרה הייתה קידום האינטרסים הכלכליים של הנאשם 3. כך היה במצבים שבהם הנאשם 1 פעל לאכיפת עבירות בניה ואף במקרים שבהם לבקשת הנאשם 3, נמנע הנאשם 1 מלטפל בהם בעודו נתון בניגוד עניינים חמור.

כפי שטענה באת-כוח המאשימה בצדק, כל אחת מאותן דוגמאות שפורטו בכתב האישום המתארת את הקשר המושחת בין הנאשמים 1 ו-3, היא בפועל בגדר עבירת מרמה והפרת אמונים עצמאית. בכל אותם מקרים, הנאשם 1, עובד הציבור, עשה במילוי תפקידו מעשה מרמה והפרת אמונים הפוגעים בציבור, התנהל בניגוד עניינים חמור וקיים קשר מושחת שדרכו קידם את האינטרסים הכלכליים של הנאשם 3. הנאשם 3 היה שותף בצוותא חדה לכל אותם מעשי מרמה והפרת אמונים.

13. בעניין הערכים המוגנים הנפגעים מעבירת **מרמה והפרת אמונים** הדגישה באת-כוח המאשימה, כי עבירה זו נועדה לשמור טוהר השלטון הציבורי ועל אמון הציבור ברשויות השלטון ובגורמי האכיפה, כפי שנקבע בדנ"פ 1397/03 **מדינת ישראל נ' שבס**, פ"ד נט(4) 385 (2004) (להלן - **דנ"פ שבס**). אמנם הנאשם 3 אינו עובד הציבור, אך בכל המקרים המתוארים בכתב האישום, אשר אירעו על-פני תקופה ממושכת הוא היה שותף פעיל לקשר המושחת עם הנאשם 1, עובד הציבור ולהשחתתו, בעוד הנאשם 1 פעל לקידום האינטרסים הכספיים של הנאשם 3. החומרה הרבה נעוצה אפוא, בתפקידו של הנאשם 1, שסמכויותיו ושיקול דעתו היו נרחבים מאד.

בעניין עבירת **מרמה והפרת אמונים**, עמדת המאשימה היא כי יש לקבוע מתחם עונש בין 9 ל-20 חודשי מאסר בפועל. באת-כוח המאשימה טענה כי לא נמצאה פסיקה הקובעת מתחם עונש זה, בפרט לגבי שותף, אך לשיטתה זו הענישה

הראויה אף מטעמי הרתעה כללית והרתעה אישית. בעניין הצורך בהשתתף מאסר בפועל, הפנתה באת-כוח המאשימה אל גזר הדין בת"פ (מחוזי מרכז) 21212-08-21 **מדינת ישראל נ ד** (19.12.2022) (להלן - **עניין גלעדי**), העוסק בעובד ציבור, שהיה המשנה לראש עיריית תל-אביב ואשר הורשע בשתי עבירות מרמה והפרת אמונים (לדבריה, במסגרת פרשת חבר הכנסת ביטן). הסדר הטיעון כלל הסכמה בעניין העונש בין השאר לנוכח קשיים ראייניים. בהתאם לכך, הושתו שמונה חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס.

14. בעניין עבירת **תחבולה**, שדינה עד שנתיים מאסר בפועל, טענה באת-כוח המאשימה כי על מתחם העונש להיקבע בין מספר חודשי מאסר, אף בעבודות שירות, לבין 10 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה ופיצויים לנפגעים. עבירה זו נוגעת לפעילות הנאשם בגיוס לקוחות, תוך ניצול מכון של ההנחה השגויה של לקוחותיו כי הוא עורך-דין, משפטן ומהנדס והוא אף פגש אותם במשרד עורכי דין. בחלק מהמקרים, הלקוחות התקשרו עמו כמי שיוכל לטפל בענייניהם, וחלקם אף שילמו לו סכומים ניכרים, בין אלפי שקלים לעשרות אלפי שקלים. במספר מקרים, הנאשם הציג עצמו בפניהם כעורך דין, אף אם מאוחר יותר החתים אותם על מסמך בעברית כי אינו עורך-דין.

באת-כוח המאשימה טענה כי עבירת תחבולה נועדה להגן על חופש הרצון והבחירה של הפרט ועל האוטונומיה שלו. על-פי הפסיקה, יש לראות בחומרה ניצול לרעה של כוח, מעמד או כבעניינו, מצב שבו נוצל מצבם של אנשים אשר נקלעו לקשיים בתחום הבניה או בעניינים אחרים, לעתים בשל מחסום שפה. עבירה זו אינה נפוצה ואף הפסיקה בעניינה מועטה, אולם בעניין מדיניות הענישה הפנתה אל שני פסקי הדין הבאים, תוך הדגשה כי נסיבותיהן חמורות מהנסיבות הנדונות:

ע"פ (מחוזי חיפה) 2166/07 **דן ויג נ' מדינת ישראל** (14.6.2007) - המערער, שלחובתו הרשעות קדומות ומאסר מותנה בר הפעלה, הורשע לאחר שמיעת הוכחות בשתי עבירות קבלת דבר בתחבולה, ובשתי עבירות עיסוק כחוקר ללא רישיון, בכך שהציג עצמו כחוקר פרטי, לקוחות שכרו את שירותיו ושילמו לו אלפי שקלים. הושתו 10 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה, תוך הדגשת הפסול בעבירת תחבולה והחשיבות שאדם המציג את עצמו כבעל מקצוע ידייק בהגדרתו.

רע"פ 1409/19 **אסרף נ' מדינת ישראל** (24.2.2019) - המבקש הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בעבירות מסירת ידיעה כוזבת וקבלת דבר בתחבולה. כדי לחמוק מחובות שצבר במסגרת הימורים בלתי חוקיים, ניסה המבקש ליצור מצג שווא כי נחטף סמוך לחברון. בבית משפט השלום הושתו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 5,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור, תוך החמרת העונש ל-9 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות הערעור נדחתה.

15. לגבי עבירת **מרמה במס הכנסה** טענה באת-כוח המאשימה, כי כנטען בכתב האישום, במהלך השנים 2014-2017 קיבל הנאשם במהלך פעילותו כ"מאכער" תקבולים המגיעים לכל הפחות לסך 600,000 ₪. הוא כלל לא דיווח על הכנסותיו לרשות המיסים, לא הגיש דו"חות ולא שילם כל מס בעניין תקבולים אלו. לטענת המאשימה, כפי שנקבע בפסיקה רבה, עבירות מס נועדו להגן על הקופה הציבורית ועל השוויון בנטל והן מחייבות ענישה מחמירה הכוללת ממד הרתעתי כלפי הנאשם וכלפי כלל הציבור. בנסיבות הנדונות, עמדת המאשימה היא כי יש לקבוע מתחם עונש בין 6 ל-12 חודשי מאסר בפועל, לצד קנס ששיעורו בין 10% ל-20% מסכום התקבולים שהועלמו.

בעניין מדיניות הענישה הנהוגה, הפנתה באת-כוח המאשימה אל פסקי הדין הבאים, שבכולם דובר בהרשעה בעבירות מס בשל העלמת הכנסות: (1) עפ"ג (מחוזי ירושלים) 37513-06-18 **רשק נ' מדינת ישראל** (9.10.2018) - העלמת הכנסות בסך כ-600,000 ₪. נקבע מתחם עונש בין מספר חודשי מאסר לשנת מאסר. הושתו 5 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 15,000 ₪; (2) עפ"ג (מחוזי ירושלים) 51195-04-15 **אבו טיר נ' מדינת ישראל** (15.11.2015) - העלמת הכנסות בסך כ-530,000 ₪. נקבע מתחם עונש בין 6 ל-18 חודשי מאסר בפועל וקנס בין 30,000 ₪ ל-40,000 ₪. הושתו 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 40,000 ₪; (3) ע"פ (מחוזי ירושלים) 4421/09 **עקאוי נ' מדינת ישראל** (4.2.2010) - העלמת הכנסות בסך כ-654,000 ₪. בבית משפט השלום הושתו 7 חודשי מאסר בפועל, שהופחת בערעור ל-6 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 18,000 ₪; (4) עפ"ג (מחוזי ת"א) 56587-07-13 **מדינת ישראל נ' קובי** (27.11.2013) - העלמת הכנסות בסך 730,000 ₪. בבית משפט השלום הושתו 6 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 10,000 ₪. ערעור המדינה התקבל והעונש הוחמר ל-8 חודשי מאסר בפועל, תוך הדגשה כי זה אמור להיות רף הענישה התחתון; (5) רע"פ 5341/04 **קחלון נ' מדינת ישראל** (6.7.2004) - ערעור המבקש על הכרעת הדין התקבל בחלקו בבית המשפט המחוזי ובהתאם לכך סכום העלמת הכנסותיו הועמד על סך 770,000 ₪. בהתאם לכך, עונש המאסר בפועל הופחת מ-15 ל-12 חודש, לצד מאסר מותנה, קנס בסך 100,000 ₪ והתחייבות בסך 40,000 ₪; (6) ת"פ (שלום ת"א) 41478-12-09 **מדינת ישראל נ' דוד** (8.7.2012) - העלמת הכנסות בסך 813,000 ₪. נקבע מתחם עונש בין 7 ל-24 חודשי מאסר וקנס בין 10,000 ₪ ל-40,000 ₪. הושתו 9 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 20,000 ₪.

16. בעניין **נסיבותיו של הנאשם** טענה המאשימה כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות, הודה וחסך את שמיעת העדים. עם זאת הטעימה, כי דובר בחיסכון מוגבל בזמן השיפוט וכי על חלוף הזמן להיזקף לחובת הנאשם. בעניין זה ציינה כי עבירות המס נעברו בשנים 2014-2017, שאר העבירות נעברו בשנים 2015-2017 וכי החקירה החלה בסוף שנת 2017 ובשל מורכבותה הסתיימה בסוף שנת 2018. כתב האישום הוגש בשנת 2020, אך התנהל בקצב איטי, אשר נבע מדחיית דיונים בין השאר, בשל הקורונה, בשל יומן בית המשפט וחלק ניכר ומשמעותי נבע מאופן התנהלותו של הנאשם הנדון, כפי שאף עולה מהחלטות שניתנו בעניין. כך בתחילת ההליך הנאשם לא התייצב והתנהל באופן שעיקב את ההליך. גם הודאתו הייתה רק לאחר קביעת מועדי הוכחות רבים ולאחר שסמוך לתחילת שמיעת הגישה המאשימה **ארגזים** הכוללים תיק מוצגים עב כרס ואף לאחר התייצבות מספר עדים למתן עדות (חלקם היו במרחק קריאה). בנסיבות אלו טענה באת-כוח המאשימה, כי יש לתת משקל מוגבל מאד לחלוף הזמן, כפי שנקבע בין השאר, ברע"פ 9004/18 **יצחקי נ' מדינת ישראל** (31.12.2018) (להלן - **עניין יצחקי**). בדומה טענה, כי אף אין מקום לבחינת שיקולי שיקום, שבכל מקרה משקלם מופחת לגבי עבירות מס ועבירות הפרת אמונים ומכל מקום, בנסיבות הנדונות לא ניתן לדבר על נסיבות המצביעות על שיקום.

בעניין מצבו הרפואי הנטען של הנאשם טענה באת-כוח המאשימה כי הטענות לא הוכחו כנדרש. המסמכים שהוגשו בדיונים האחרונים ובמסגרת הראיות לעונש כוללים בעיקר תלונות ובעיות רפואיות **מפי** הנאשם. מתוצאות הבדיקות לא ניתן להבין מה מבוקש להראות באמצעותן ובכל מקרה, המאשימה עתרה שלא להפחית מעונשו של הנאשם מטעם זה. בעניין טענת הנאשם כי עבד במשטרה הוסיפה באת-כוח המאשימה, כי נסיבות הפסקת עבודתו שם אינן ידועות לה.

עוד הוסיפה המאשימה, כי ישנה חשיבות רבה להשתתף ענישה מרתיעה, מאחר שמדובר בשורה של אירועים וכי אין

מדובר במקרה אחד או במעידה חד פעמית אחת של הנאשם.

17. לבסוף נדרשה באת-כוח המאשימה אל **ההשוואה בין הנאשמים**. בעניין הנאשם 1, עובד הציבור, הבהירה כי בהתאם להסדר הטיעון בעניינו וכמפורט לעיל, כתב האישום בעניינו תוקן והוא הוא הורשע בשתי עבירות מרמה והפרת אמונים, אחת בעניין האישום הנוגע לנאשם 2 והשנייה בעניין האישום הנוגע לנאשם 3. כאמור לעיל, בהתאם להסכמה בעניין העונש, הושתו עליו 9 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 100,000 ₪. מלכתחילה עמדת המאשימה הייתה כי על עונשו להיות חמור משמעותית, אך בשל נסיבות הומניטריות חריגות במועד ההסדר, המאשימה הסכימה לענישה שלא תכלול מאסר בפועל. על רקע הערות בית המשפט במסגרת גזר הדין בעניינו בדבר ההשלכות העשויות להיות להסדר הטיעון על עונשם של הנאשמים האחרים, המאשימה סבורה כי על השלכות אלו להיות מוגבלות ומידתיות וכי אין מקום לכך שהנאשם 3, שאף הורשע בעבירות נוספות, ייחנה מהקלה עונשית ניכרת רק בשל עיקרון אחידות הענישה.

במענה לשאלת בית המשפט בעניין מדרג החומרה בין הנאשמים טענה באת-כוח המאשימה, כי חלקו של הנאשם 3 חמור משל הנאשם 2, שהורשע רק בעבירת מרמה והפרת אמונים וכי חלקו אף חמור משל הנאשם 1. אמנם הנאשם 1 הוא עובד הציבור ומכאן חומרת מעשיו, אך הנאשם 3 היה פעיל במסגרת הפרת האמונים של הנאשם 1, חלקו היה משמעותי והוא אף היה היוזם בחלק מהמקרים, המשפיע ומפעיל הלחצים על הנאשם 1. כמו כן, לעומת הנאשם 1 שהורשע בשתי עבירות מרמה והפרת אמונים, הנאשם 3 הורשע גם בעבירת תחבולה ובעברת המס, שהן נפרדות ועומדות לעצמן ובעוד הפסיקה בעניין הענישה בשל עבירות מס היא חד משמעית.

18. לנוכח כל האמור טענה באת-כוח המאשימה, כי יש לקבוע את עונשו של הנאשם 3 לכל אחת מהעבירות בנפרד, אף אם יכולה להיות חפיפה מסוימת בין העונשים. בעניין עבירות המס הדגישה כי עד היום לא הסיר הנאשם את המחדלים וכי יש לתת לכך משקל משמעותי. אף אם כטענתו, לאחרונה הוא פעל להסרת המחדלים, הרי שהדבר נעשה בשלב מאוחר מאד. בהתאם לאמור, המאשימה עתרה להשית על הנאשם 15 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה משמעותי ומרתיע בתחומי העבירות השונות שבהן הורשע, קנס ופיצויים לנפגעי העבירות.

טענות ההגנה

19. בעניין נסיבות עבירת **המרמה והפרת אמונים** טען בא-כוח הנאשם, כי יש לתת משקל לתיקוני כתב האישום אשר כללו מחיקת תיאורים בדבר הקשר המושחת בין הנאשם 3 לנאשם 1 ובעניין ניגוד העניינים שבו היה נתון הנאשם 1. עוד נטען, כי בהתנהלות הנאשם 1 לא הייתה "סטייה מן השורה", אלא המתואר בכתב האישום מצביע על כך שהוא פעל בהתאם לסמכויותיו וכי אף לא הייתה מצדו הסתרת מידע, אלא הדברים נעשו במסגרת תפקידו. לטענתו, התיאורים מתיישבים עם עבודה יומיומית של מפקח בניה, אשר על-פי טענתו, כוללים גם יידוע חשודים בעבירות בניה בדבר פעולות העשויות להינקט נגדם תוך מתן אפשרות לסילוק העבירות או להכשרתן. לטענתו, אם חשוד מסרב, הוא מוזהר בדבר אפשרות הוצאת צו הריסה. לפיכך טען, כי תפקיד הנאשם 3 היה לסייע לאנשים בפתרון בעיות העולות מחריגות הבניה. בהתאם לטענותיו אלו, ביקש בא-כוח הנאשם להעלות טענות שונות אשר משמעותן בפועל הייתה הסבר שלפיו כל המעשים המתוארים בכתב האישום הם בגדר מעשים שגרתיים שאינם פסולים, תוך הפניה אל גזר הדין בת"פ (ראשל"צ) 25747-05-20 **מדינת ישראל נ' סעדי** (2.5.2022), פסקה 3 (להלן - **עניין סעדי**).

עמוד 10

20. על רקע טענותיו האמורות של בא-כוח הנאשם והתנגדותה המוצדקת והנחרצת של באת-כוח המאשימה לטענות אלו, הערתי כי בהתאם לסעיף 40(ד) בחוק העונשין, אין כל מקום לטענות מסוג זה במסגרת הטיעונים לעונש. הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן ולכן העובדות המחייבות הן רק עובדותיו, כך שאין מקום לפרשנויות או להסברים אשר תכליתם בפועל הם שינוי העובדות, סילוף, פרשנות או ניסיונות להסברים העולים לכדי כפירה בהודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן. לפיכך לא נמצא מקום לפירוט טענותיו של בא-כוח הנאשם בכיוון האמור.

21. בעניין נסיבות עבירת **התחבולה** טען בא-כוח הנאשם כי כתב האישום אינו מציין נפגע מסוים או נזק מסוים שנגרם ומכל מקום, הנאשם הציג עצמו כעורך דין, אך גם החתים על הסכם שבו נכתב כי אינו עורך דין.

בעניין **עבירות המס** טען בא-כוח הנאשם, כי משרד עורכי הדין שבו פעל הנאשם לא נחקר באזהרה ולא הועמד לדין. אף בעניין זה נעיר כבר עתה, כי הטענה אינה ברורה, מאחר שכתב האישום אינו מגלה עבירה שלכאורה נעברה באותו משרד. עוד טען בעניין עבירת המס, כי לא דובר במעשי מרמה או תחבולה אלא רק באי דיווח על הכנסות ולטענתו בנסיבות חמורות יותר בדרך כלל מאשימים בעבירה לפי סעיף 216 בפקודת מס הכנסה וכדוגמה הפנה אל ת"פ (שלום ירושלים) 70480-05-18 **עליאן נ' מדינת ישראל** (9.9.2020), שבו דובר באי דיווח על הכנסות במשך עשר שנים.

22. בעניין נסיבותיו האישיות של הנאשם טען בא-כוחו כי לפי המסמכים הרפואיים הנאשם סובל מסוכרת וכי מצבו החמיר. בעניין זה הפנה אל מסמך מיום 6.12.2022 שלפיו הנאשם הופנה לבדיקת מיפוי לב דחופה ולטענתו, בעקבות תוצאותיה הוא הופנה אל קרדיולוג. כן הפנה אל תוצאות בדיקות הדם, אשר על-פי טענתו, הן חריגות, כפי שעלה מהערת הרופאה מיום 23.1.2023, שנכתבה לבקשת הנאשם. בא-כוח הנאשם הרחיב בעניין זה, אך כפי שכבר נאמר, זו אינה הדרך להעלאת טענות בעניין שברפואה וממילא אין מקום לפרשנויות של הסניגור לאותם מסמכים.

עוד טען בא-כוח הנאשם - **בלי לתמוך דבר במסמך או בתיעוד כלשהו** - כי הנאשם נשוי ואב לארבעה ילדים; בתו מנישואיו הראשונים כבת 20 והיא נכה בדרגה ששיעורה 100% וכי הנאשם משלם לה מזונות בסך ₪ 590 בחודש; אחד מילדיו מנישואיו השניים לומד בחינוך מיוחד; הנאשם הגיש תביעה למוסד לביטוח לאומי בעניין בעיותיו הרפואיות הנטענות; אשתו המפרנסת היחידה וכי שכרה בסך 7,000 ₪ בחודש; למעלה משנתיים הנאשם אינו עובד; נפתחו לו תיקי הוצאה לפועל אשר נסגרו, בסיוע משפחתו; לנאשם אין רכוש, נכסים או חסכונות; משפחתו גרה בדירה שכורה ומשלמת דמי שכירות בסך 4,000 ₪ בחודש. כאמור, דבר מכל אלו לא נתמך במסמך כלשהו.

על רקע פירוט הנאשם את הרקע לחובותיו, הוא נשאל בעניין נסיעתו עם בני משפחתו למשך שבועיים לטיול בחו"ל (במועדים שבהם גם אמורות היו להתקיים ישיבות הוכחות). בתגובה לכך טען כי עלות הנסיעה הייתה בסך כ-40,000 ₪ וכי חמותו מימנה זאת כטיול בר-מצווה לבנו. ביום 23.2.2023, כחודש לאחר ישיבת הטיעונים לעונש וכאמור לעיל, הגיש קבלה על שמה, על סך כ-50,000 ₪. אולם כאמור, אין בזהות השם המופיע בקבלה כדי ללמד על הגורם המממן.

23. בנושא מתחמי הענישה טען בא-כוח הנאשם כי רמת הענישה הנהוגה בעניין עבירת מרמה והפרת אמונים, כפי שפורטה בגזר הדין בעניין הנאשם 1 מצביעה על כך שבדרך כלל מושת מאסר בעבודות שירות. כן הפנה אל עניין **סעדי**, שבו בדומה לנסיבות הנדונות, הנאשם אינו עובד הציבור שהורשע בעבירה זו וכי הושתו עליו שלושה חודשי מאסר

בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 75,000 ₪. לטענתו, דובר בנסיבות חמורות יותר מאחר שהנאשם שילם כספים לעובד הציבור.

בעניין עבירת תחבולה, הפנה אל גזר הדין בעניין ת"פ (באר שבע) 61356-12-21 **מדינת ישראל נ' נאצר** (29.5.2022), שבו הושתו מאסר מותנה וקנס תוך סקירת פסיקה בעניין עבירה זו.

אשר לעבירת המס, נטען כי מתחם העונש בשל עבירה זו הוא בדרך כלל בין מאסר מותנה וקנס ועד מספר חודשי מאסר בפועל וכי הענישה נקבעת בהתאם לסכום ההכנסה שהועלמה תוך מתן משקל לשאלה אם המחדל הוסר או נעשה מאמץ להסרתו. בעניין זה הפנה אל שני פסקי הדין הבאים: ת"פ (תל אביב) 39283-01-18 **מדינת ישראל נ' חסואל** (22.6.2022) - דובר בהעלמת הכנסות בסך 1,780,000 ₪ במשך חמש שנים. הושתו 11 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים וקנס בסך 35,000 ₪; ת"פ (ירושלים) 40765-08-19 **מדינת ישראל נ' זבולוני** (15.3.2022) - דובר בהעלמת הכנסות בסך 800,000 ₪. לאחר שנקבע כי התקיימו נסיבות המקימות הגנה מן הצדק המצדיקה הקלה בענישה, אך לא ביטול של האישום, הושתו 300 שעות של"צ, מאסר מותנה וקנס בסך 8,000 ₪. בעניין זה טען בא-כוח הנאשם, כי שיקול זה עומד אף לזכות הנאשם הנדון, מאחר שאף הנאשם 1, שלגביו נטען כי קיבל מהנאשם 2 לפחות 100,000 ₪ לא הורשע בעבירת מס בקשר לסכום זה. עוד טען ובהרחבה, כי היה מקום לכך שבית המשפט ירשיע **מיוזמתו** את הנאשם 1 בעבירה זו מכוח הוראות סעיפים 184 ו-186 בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, מאחר שעבירת המס עולה מעובדות כתב האישום המתוקן בעניין הנאשם 1 שבהן הודה.

טענה אחרונה זו שאותה וכאמור, טען בא-כוח הנאשם בהרחבה יתירה, יש להדוף כבר עתה. הוראות סעיפים 184 ו-186 הנזכרים נוגעות רק למצב שבו אשמת הנאשם בעבירה שבה לא הואשם מלכתחילה, "**נתגלתה מן העובדות שהוכחו**" לפני בית המשפט. הוראות אלו אינן נוגעות למצב שבו הרשעת הנאשם היא על-פי הודאה בכלל ובפרט במסגרת הסדר טיעון.

24. עוד טען בא-כוח הנאשם, כי לנוכח ההקלה המשמעותית שממנה נהנה הנאשם 1, הן במחיקת עבירות חמורות מכתב האישום המתוקן בעניינו הן בענישה המקלה שהושתה עליו וכפי שאף נאמר בגזר הדין בעניינו, יש בעונש המקל שהושת עליו כדי להשליך על הענישה שתושת על הנאשם הנדון. בדומה טען, כי עמדת המאשימה בקביעת הסדרי הטיעון עם הנאשמים 1 ו-2 הייתה נדיבה יותר במחיקת עבירות ולפיכך טען, כי מטעמי צדק ולנוכח עיקרון אחדות הענישה, יש להשית על הנאשם ענישה מקלה התואמת את עונשיהם של הנאשמים האחרים. בהתאם לכך טען, כי יש להשית על הנאשם הנדון עונש מאסר בעבודות שירות, כפי שייקבע בעניין הנאשם 2 או למשך תקופה בין זו שהושתה על הנאשם 1 לזו שתושת על הנאשם 2. כן טען כי בפרק הזמן הקצר מאז מתן הכרעת הדין, הנאשם פעל להסרת המחדל. בעניין הקנס ביקש להתחשב במצבו הכלכלי הנטען של הנאשם ובמצבו הרפואי הנטען ולהסתפק בקנס שלא יעלה על 10,000 ₪, אשר ישולם בתשלומים רבים.

דברי הנאשם

25. הנאשם אמר שהוא חוזר על הודאתו בעובדות כתב האישום ומכיר באחריותו למעשים וביקש ארכה לשם הסרת

המחדלים. לדבריו הלך ארבע פעמים אל רשות המסים, אך הועבר מפקיד שומה אחד לאחר ורק עתה הופנה אל הגורם המטפל בו, שאליו הוא אמור להגיע תוך ימים בודדים לשם מילוי דו"חות מס ולתשלום הקנס. הנאשם הוסיף כי הוא סומך על בית המשפט שתהיה אחידות ענישה בין הנאשמים וכן העלה באריכות טענות כלפי אופן הצגת עובדות כתב האישום ובכלל זה, בעניין הצגתו בתור "המנוע והיוזם". עוד טען באריכות כי המאשימה לא מבינה את מצבו הבריאותי או מה זו מחלת סוכרת והלן על כך שמבחינתה המסמכים לא רלוונטיים. לטענתו, הוא אינו עובד בשל תרופות שעל-פי טענתו הוא נוטל (טענה שלא נתמכה בדבר). לבסוף אמר, "אני כל חיי תרמתי ונתתי למדינה. הייתי בגולני, הייתי במלחמת לבנון השנייה, שירתי במילואים עד יומי האחרון, שירתי במשטרת ישראל בתפקיד ראש צוות של הביטחון עם המון הצלחה. כל ההערכות התקופתיות שלי מעולה. אין לי הרשעות פליליות חוץ מזה. אני מבקש מבית המשפט לקחת בחשבון את כל זה". כאמור, דבר מכל אלו ובכלל זה בעניין פעולותיו הנטענות להסרת המחדל לא נתמך באף לא מסמך בודד אחד. כאמור לעיל, ביום 23.2.2023, כחודש לאחר שמיעת הטענות לעונש, הגיש הנאשם מקטע חתוך ממסמך שבו נכתב כי שירת במשטרה משנת 2001 עד התפטרותו בשנת 2005.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם

מספר מתחמי הענישה

26. שלוש העבירות שבהן הורשע הנאשם כרוכות זו בזו, באופן שיכול היה לאפשר קביעת מתחם עונש הולם אחד בהתאם ל"מבחן הקשר ההדוק" (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)). עם זאת, מקובלת עליי עמדת המאשימה כי מאחר שכל אחת מהעבירות מבוססת על מסכת עובדתית שונה, יהיה זה נכון לקבוע שלושה מתחמי ענישה נפרדים, אף אם בעת קביעת העונש, תיקבע חפיפה מסוימת בין המתחמים.

הערכים החברתיים שנפגעו מהעבירות ומידת הפגיעה בהם

27. שלושת הערכים הנפגעים מעבירת **מרמה והפרת אמונים** הם אמן הציבור בעובדי הציבור; שמירה על טוהר המידות של פקידי הציבור; וההגנה על האינטרס הציבורי שעליו מופקדים עובדי הציבור ועל פעילותו התקינה של המינהל הציבורי (דנ"פ **שבס**, כבוד הנשיא א' ברק, פסקאות 32-38; ע"פ 3817/18 מדינת ישראל נ' **חסן** (3.12.2019), כבוד השופט י' אלרון, פסקאות 11-13 (להלן - **עניין חסן**)). בעניין עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים, נקבעו מבחנים שונים, שהעיקריים הם עוצמת ניגוד העניינים שבו מצוי עובד הציבור; מידת הסטייה מהשורה, ובכלל זה מידת השפעתה על הפגיעה באינטרס המוגן ותקופת התמשכותה; מעמדו של עובד הציבור ומידת השפעתו על עובדי ציבור אחרים ועל הציבור (דנ"פ **שבס**, פסקאות 50-53; עניין **חסן**, פסקה 13).

אמנם הנאשם אינו עובד ציבור, אך הרשעתו בעבירת מרמה והפרת אמונים נובעת מכך שעבר עבירה זו בצוותא עם עובד הציבור. בנסיבות אלו נקבע, כי אף מי שאינו עובד ציבור בעצמו, יורשע "כמבצע בצוותא של עבירת הפרת האמונים, בהיותו צד לעבירה, ובהיות שותפו לביצועה עובד ציבור" (בש"פ 5984/18 פלוני נ' מדינת ישראל

(14.8.2018), כבוד השופט י' אלרון, פסקה 12 (להלן - **עניין פלוני**) (דובר בבקשת רשות ערעור). ראו גם **עניין חסן**, פסקה 16).

28. עבירת התחבולה מתבטאת **"בפעילות המנצלת תמימות, אי-ידיעה, תום-לב ואפילו טעות אצל הזולת, לטובתו של נוקט התחבולה"** (ע"פ 2588/90 **ורטר נ' מדינת ישראל**, פ"ד מו(4) 712 (1992), כבוד השופט (כתוארו אז) א' ברק, פסקה 6. כן ראו: ע"פ 535/88 **מרובקה נ' מדינת ישראל**, פ"ד מה(1) 265 (1990), כבוד הנשיא מ' שמגר, פסקה 13). הערכים החברתיים שעליהם עבירה זו נועדה להגן הם מניעת ניצול לרעה של חופש הרצון והבחירה של הזולת לרבות מחמת תמימות, חוסר ידע, אי ידיעת שפה או כל כיוצא באלה אשר נעשה לשם קידום האינטרס של נוקט התחבולה. אף שמדובר בעבירה במדרג חומרה שיחסית אינו גבוה (עבירה מסוג עוון שעונשה שנתיים מאסר), חומרתה המוסרית של עבירה זו גבוהה בהיות כרוכה בניצול חולשת הזולת לשם קידום אינטרס. זאת בדומה לאיסור **"ולפני עיר לא תתן מקל"** (ויקרא יט יד), במובנו הרחב, שמשמעותו איסור ניצול מכוון של חולשת הזולת ואף איסור ליעץ לאדם עצה שגויה במכוון בתחום שאינו מבין.

29. הערכים המוגנים הנפגעים מעבירת המס ובעניינו, עבירת **מרמה במס הכנסה**, הם הפגיעה בקופת הציבור ובשוויון בנטל תשלום המס. כפי שהודגש, **"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאיןטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל"** (עניין **יצחקי**, כבוד השופט י' אלרון, פסקה 12 והפסיקה המובאת שם).

לא אחת אף הודגש כי **"כשעסקינן בעבירות מס ככלל, כנפסק לא אחת, שיקולי ההרתעה גוברים על נסיבותיו האישיות של הנאשם, אף אם אינם מאיינים אותן"** (רע"פ 7135/10 **חן נ' מדינת ישראל** (3.11.2010), כבוד השופט א' רובינשטיין, פסקה י' ופסקי הדין המוזכרים שם). באותו עניין הוטעם כי אמנם **"יש המתפתים לראות עבירות מס, שאין הנגזל האינדיבידואלי בהן ניצב לנגד העיניים והרי הוא הציבור כולו, 'חסר הפנים' כביכול - במבט מקל. לא ולא. אדרבה, בית משפט זה, עוד משכבר הימים, ראה אותן בחומרה וקבע 'כמדיניות רצויה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כשהמדובר בעבירות פיסקליות' (ע"פ 4097/90 בורסקי נ' מדינת ישראל...)** אכן, רבים מעברייני המס הם אנשים שייראו כנורמטיביים ביסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת - אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי. לכך מחיר בענישה" (שם, פסקה יא).

30. בחינת העובדות הנוגעות לעבירת מרמה והפרת אמונים מעלה כי הפגיעה המשמעותית ביותר בערכים המוגנים אמנם נובעת מעצם מעשי עובד הציבור עצמו, הנאשם 1. עם זאת, הנאשם 3 פעל בצוותא עם עובד העירייה, בעל הסמכויות הנרחבות דוגמת אלו שהיו לנאשם 1, ועשה כן לשם קידום האינטרס הכלכלי שלו, תוך ניצול מעמדו של עובדה עירייה ותפקידו. לכן, כפי שאף נקבע בעניין הנאשם 2, מצב זה אף הוא בגדר פגיעה של ממש בערכים המוגנים שעליהם נועדה עבירה זו להגן (השוו, עניין **פלוני**, שנסיבותיו יפורטו בהמשך הדברים). לעומת זאת, את העבירות הנוספות, עבירת תחבולה ועבירת מרמה במס הכנסה, עבר הנאשם בעצמו ולבדו ללא קשר לעבירות שבהן היה מעורב

הנאשם 1. לנוכח שלוש העבירות, השילוב ביניהן והנסיבות שבהן הן נעברו, המעלות תמונה שכולה פעילות עבריינית בניגוד לחוק, תוך השחתת עובד ציבור, הטעיית לקוחות והעלמת הכנסות שמשמעותה גזל קופת הציבור, עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים היא משמעותית.

בחנית מדיניות הענישה הנוהגת

31. נוסף לפסקי הדין שאליהם הפנו באי-כוח הצדדים בעניין כל אחת מהעבירות, כמפורט לעיל, בעניין עבירת מרמה והפרת אמונים נבחנו גם פסקי הדין שאליהם הפנה בא-כוח הנאשם 1 במסגרת הטיעונים לעונש בעניין נאשם זה (שם, פסקה 24), כפי שנעשה גם בגזר הדין בעניין הנאשם 2 (שם, פסקה 16). מאותם פסקי דין עולה כי הענישה בשל עבירה זו בדרך כלל כוללת עונשי מאסר למספר חודשים, בעבודות שירות או בפועל, לצד קנסות, אשר לרוב סכומם נמוך מסכום הקנס שהוסכם במסגרת הסדרי הטיעון בעניין הנאשמים 1 ו-2, לנוכח נסיבות העבירות שעברו.

אלו הם פסקי הדין העיקריים שאליהם הפנה בא-כוח הנאשם 1 (הושמטו אלו שלא אותרו או שנדונה בהם הרשעה בעבירות רבות): (1) רע"פ 3292/15 **לחיאני נ' מדינת ישראל** (17.11.2015) - ראש עיר הורשע במסגרת הסדר טיעון בשלוש עבירות מרמה והפרת אמונים בקשר לשלוש פרשות. בבית משפט השלום הושתו 6 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 250,000 ₪ (ת"פ (שלום ת"א) 13-10-2906 מיום 30.9.2014)). בערעור העונש הוחמר ל-8 חודשי מאסר בפועל (ע"פ (מחוזי ת"א) 14-11-34767 מיום 27.4.2015)). בקשת רשות הערעור נדחתה; (2) ע"פ (נצרת) 16-03-7476 **ביטון והמאירי נ' מדינת ישראל** (5.7.2016) - דובר בהליך מורכב וממושך שבסופו, לאחר ניהול הוכחות, הנאשמים הורשעו בעבירות מרמה והפרת אמונים ובעבירות נוספות. בבית משפט השלום הושתו על אחד מהם 8 חודשי מאסר בפועל ועל השני 6 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס (ת"פ (שלום נצרת) 1397/07 מיום 20.1.2016). הערעור על הכרעת הדין נדחה, אך העונש על השניים הושווה ל-6 חודשי עבודות שירות; (3) ת"פ (שלום ירושלים) 13-10-40462 **מדינת ישראל נ' צמח** (26.9.2017) - הרשעה על-פי הודאה בשתי עבירות קבלת דבר במרמה ובשלוש עבירות מרמה והפרת אמונים. הושתו 6 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס. הערעור נדחה (עפ"ג (מחוזי ירושלים) 17-11-28691 מיום 18.3.2018); (4) ת"פ (שלום ירושלים) 15-10-11468 **מדינת ישראל נ' חמורי** (7.1.2019) - הרשעה על-פי הודאה במספר עבירות מרמה והפרת אמונים. הסדר הטיעון כלל הסכמה בעניין העונש ובהתאם לכך הושתו 4 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 20,000 ₪. לאחר שנמצא כי מסיבות רפואיות אינו כשיר לעבודות שירות, עונשו הועמד על חודשיים מאסר בפועל; (5) ת"פ (שלום בא"ש) 20-02-59203 **מדינת ישראל נ' מלכה** (10.12.2017) - הרשעה על-פי הודאה בעבירת מרמה והפרת אמונים ובעבירת מרמה והפרת אמונים בתאגיד. הושתו 8 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 30,000 ₪; (6) ע"פ 12/846 **ויטה נ' מדינת ישראל** (19.6.2013) - הורשע לאחר ניהול הוכחות בשלוש עבירות מרמה והפרת אמונים ובערעור זוכה מאחת. בהתאם לכך עבודות השירות הופחתו מ-6 ל-5 חודשים, המאסר המותנה וקנס בסך 40,000 ₪ נותרו; (7) ת"פ (שלום ראשל"צ) 18-02-44917 **מדינת ישראל נ' עזריאל** (19.7.2018) - הרשעה בשתי עבירות מרמה והפרת אמונים. הושתו 6 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 100,000 ₪; (8) ת"פ (שלום בא"ש) 19-12-27151 **מדינת ישראל נ' בן-דוד** (12.7.2020) - הרשעה בעבירות גניבה בידי מורשה, זיוף בכוונה לקבל דבר בנסיבות מחמירות ומרמה והפרת אמונים. הסדר הטיעון כלל הסכמה בעניין העונש שלפיו הושתו 4 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס; (9) ת"פ (שלום ת"א) 18-10-26344 **מדינת ישראל נ' ליטבינוף** (30.7.2019) - הרשעת ראש מועצה על-פי הודאתו בעבירת מרמה והפרת אמונים. הושתו 3 חודשי עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 10,000 ₪; (10) ת"פ (שלום ת"א) 15-12-55649 **מדינת ישראל נ' יוסף** (13.11.2017) - הרשעה לאחר

ניהול הוכחות בעבירת מרמה והפרת אמונים. נדון למאסר מותנה וקנס; (11) ע"פ (מחוזי ירושלים) 8271-09-15 כהן נ' מדינת ישראל (1.2.2016) - הורשע בעבירת מרמה והפרת אמונים ונדון למאסר מותנה ו-220 שעות של"ץ. בערעור בוטלו ההרשעה והמאסר המותנה.

ראו גם את פסקי הדין הרבים שנסקרו בת"פ (שלום בא"ש) 59203-02-20 מדינת ישראל נ' מלכה (10.12.2017) (פסקה 23), הנזכר לעיל, שלפיהם רמת ענישה דומה לזו העולה מפסקי הדין האמורים.

32. בענין עבירת **מרמה והפרת אמונים** טענה באת-כוח המאשימה כי כאמור, יש קושי באיתור פסקי דין שנסיבותיהם דומות לאלו הנדונות. היא אף לא חלקה על כך שרמת הענישה הנהוגה בשל הרשעה בעבירה זו בדרך כלל אינה חמורה. עם זאת, לשיטת המאשימה, לנוכח חומרת העבירה ופגיעתה הרעה והקשה בשירות הציבורי ובאמון הניתן בו ובעובדיו, הגיעה העת להחמרת הענישה בשל עבירה זו. לתמיכה בעמדתה הפנתה כאמור, אל גזר הדין בענין **גלעדי**, אשר במסגרתו בשל מצבור נסיבות אומץ הסדר הטיעון שכלל הסכמה להשתת שמונה חודשי מאסר בפועל, אך תוך הדגשת הצורך בהחמרת הענישה. כאמור שם, **"הצדק עם המאשימה, כי בעבירות מן הסוג הנדון, על נקודת המוצא להיות מאסר מאחורי סורג ובריח (...), ובשנים האחרונות יוצא מפסיקת בית המשפט העליון מסר ברור של החמרה בכל הנוגע לעבירות שחיתות, לרבות מי שהורשע בעבירה של מרמה והפרת אמונים"** (ענין **גלעדי**, כבוד השופטת דנה מרסק-מרום, פסקה 6). בקביעתו זו הפנה בית המשפט אל דברי בית המשפט העליון ברע"פ 3292/15 **לחיאני נ' מדינת ישראל** (17.11.2015) (כבוד המשנה לנשיאה, השופט א' רובינשטיין, פסקה לז), כי **"בעבירות מן הסוג הנדון על נקודת המוצא להיות מאסר מאחורי סורג ובריח"** (ראו גם את פסקי הדין הנזכרים שם).

33. נראה כי אמנם יש קושי באיתור פסקי דין שהנסיבות הנדונות בהם בנסיבות דומות לעניינו. עם זאת וכאמור בגזר הדין בענין הנאשם 2, דומה כי ישנם קווי דמיון רבים לנסיבות שנדונו בענין **פלוגי**, שכבר הוזכר, שבו נדון ענינם של שני נאשמים. הנאשם 1 היה מנהל אגף ההכנסות ומנהל הארנונה בעירייה, אשר בין השאר הוסמך להודיע לבתי עסק על שומת הארנונה שהונפקה להם, לרבות שומה רטרואקטיבית, לדון בהשגות של נישומים עליה, לקבלה או לדחותה ולשנות נתונים העשויים להשפיע על השומה. הנאשם 2 (המבקש בבר"ע), היה חברו הקרוב של הנאשם 1, לשניים הייתה שותפות עסקית בשתי חברות ואף חשבון בנק משותף והוא החל לעסוק בהפחתת ארנונה לחיבים. הנאשם 1 העביר אל הנאשם 2 מידע שהגיע עליו במסגרת עבודתו בעירייה, שענינו בתי עסק שחויבו בארנונה באופן רטרואקטיבי, אשר כלל מידע ומסמכים פנימיים רבים של העירייה לרבות נתוני חישוב השומות. על בסיס מידע זה פנה הנאשם 2, בידיעת הנאשם 1, אל בתי העסק והציע להם את שירותיו בהפחתת היטלי הארנונה תמורת תשלום. שני הנאשמים הואשמו בעבירת הפרת אמונים בצוותא, בכך שעשו כן תוך ניצול תפקידו ומעמדו של הנאשם 1.

בהתאם להסדר טיעון אשר נומק בקשיים ראייתיים ואשר כלל תיקון משמעותי של כתב האישום, לרבות שינוי סעיף העבירה והסכמה בענין העונש, הושתו על שניהם חמישה חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 5,000 ₪ (ת"פ (שלום, כפר סבא) 53640-11-15 מדינת ישראל נ' א' ואח' (18.10.2017)). בהחלטתו לאמץ את הסדר הטיעון קבע בית משפט השלום (כבוד השופטת מ' גרינברג), כי הנימוק העיקרי לכך נעוץ בקשיים הראייתיים הנתענים, לצד שקילת נסיבותיהם האישיות של הנאשמים ובכלל זה פיטורי הנאשם 1 והנזק הכלכלי שנגרם לנאשם 2 (שם, פסקה

7). עם זאת הודגש, כי "הפסיקה הנוהגת מורה לדון בחומרה במעשים כגון אלו, נוכח חשיבות הוקעת התנהלות זו בשירות הציבורי ולשם הגברת האמון בשירות הציבורי וטוהרו... לולא הטעם להסדר הטיעון היה ברובו ראייתי, ספק אם היה מקום לאמצו ואני תקווה כי לא יועבר במסגרת הענישה המקלה שתוטל על הנאשמים בתיק זה מסר המקל עם נאשמים אחרים ופוטנציאליים שיחטאו בעבירות דומות" (שם, פסקאות 6-8).

ערעורו של הנאשם 2 נדחה, לאחר שחזר בו מהערעור בהמלצת בית המשפט המחוזי (ע"פ (מחוזי מרכז 31221-12-17 מיום 22.4.2018). בקשת רשות הערעור, שבה טען כי הוא עצמו אינו עובד ציבור ולכן עובדות כתב האישום אינן מגלות כלפיו עבירת הפרת אמונים, נדחתה כאמור לעיל.

ניתן אפוא, לסכם כי חרף הדגשת חומרת עבירת מרמה והפרת אמונים, לרבות הדגשת הצורך בהחמרת הענישה בשל עבירה זו תוך השתתת מאסר בפועל, דומה כי מדיניות הענישה הנהוגה היא כי על-פי רוב ניתן עונש מאסר בעבודות שירות, או לכל היותר מאסר בפועל למספר חודשים.

34. בעניין עבירת **תחבולה** נבחנו פסקי הדין שאליהם הפנו באי-כוח הצדדים, כמפורט לעיל, תוך מתן משקל לשוני בין הנסיבות באותם פסקי דין לבין הנסיבות הנדונות. בדומה, נבחנה רמת הענישה העולה מפסקי הדין שאליהם הפנו הצדדים בעניין **עבירות המס** ובעיקר לעמדת בית המשפט העליון, אשר על-פיה וכמובא לעיל, הענישה בשל עבירות אלו היא בדרך כלל מאסר בפועל.

נסיבות העבירות

35. כמתואר בהרחבה בכתב האישום, הנאשם 1 היה מפקח בניה בעיריית ירושלים, אשר היה מופקד על אזור מזרח ירושלים ואשר סמכויותיו בתחום האכיפה היו רבות ורחבות, כך שהשתרעו על כל מסלול אכיפת העבירות, החל משלב איתורן עד שלב מימוש הצווים השיפוטיים, אם ניתנו. במשך תקופה ממושכת, במהלך השנים 2015-2017, במקביל לקשר הפרטי-חברי בין הנאשם 1 לנאשם 3, פעל הנאשם 3 כ"מאכער" שהציג עצמו ללקוחותיו כעורך-דין, משפטן או מהנדס או גרם להם להניח זאת, גם אם את חלקם החתים בשלב מאוחר יותר על מסמך בעברית שבו נאמר כי אינו עורך דין. בפועל "מאכער", נתן הנאשם 3 שירות ללקוחותיו מקרב תושבי מזרח ירושלים שעברו עבירות בניה, בעודו מסתייע בנאשם 1 ובמידע פנימי שהיה לו מתוקף תפקידו ותוך ניגוד עניינים חמור, אשר נבע מכך שסייע לנאשם 3 לקדם אינטרסים של לקוחותיו ובכך לקדם אינטרסים כלכליים שלו. חלקו של הנאשם 3 נובע אפוא, מכך שהשניים, הנאשם 1 שהוא עובד הציבור והנאשם 3 שפעל כ"מאכער", עברו בצוותא את עבירת המרמה והפרת האמונים.

חומרת הנסיבות שבהן נעברה עבירת מרמה והפרת אמונים שעבר הנאשם הנדון נעוצה בעוצמת ניגוד העניינים שבה היה נתון הנאשם 1 לנוכח מהות תפקידו ורוחב סמכויותיו; האינטרס הזר בניגוד העניינים, המניע לעבירות והסיבות שהובילו את הנאשם 3 לעבור אותן, היו כלכליים מובהקים; מעשי הנאשם 3 וחלקו בעבירות התבטאו בניצול קשריו עם הנאשם 1 בין השאר, כדי לקבל ממנו מידע פנימי בעניין פעולות אכיפה מתוכננות הנוגעות ללקוחותיו ובניצול העובדה שהנאשם 1, בהיותו עובד ציבור, פעל תוך ניגוד עניינים ותוך פגיעה בטוהר המידות לשם קידום האינטרסים של הנאשם 3, אשר בכך היה לשותף פעיל בהשחתת עובד הציבור; הנזק ממעשי העבירות היה הפגיעה החמורה באמון הציבור

ובאופן מיוחד בגורמי האכיפה.

חומרת נסיבותיה של עבירת תחבולה שעבר הנאשם מתבטאת בכך שהנאשם ניצל לרעה ולשם קידום האינטרסים הכלכליים שלו את מצוקתם של אנשים אשר נקלו לקשיים בתחום עבירות הבניה או לקשיים עם הרשויות. זאת בין בכך שהציג עצמו כבעל מקצוע, עורך דין, משפטן או מהנדס או נתן להם להניח כי זה מקצועו ובין תוך ניצול קשיי שפה או כל קושי אחר.

חומרת נסיבות עבירת המס נובעת מכך שבמשך תקופת פעילות הנאשם כ"מאכער" ואף מעבר לכך, במשך תקופה ממושכת בין השנים 2014-2017 הוא גרף תשלומים והכנסות בסכומים ניכרים, לכל הפחות בסך 600,000 ₪, בלי לדווח על כך, בלי להגיש דו"חות כנדרש ובלי ששילם כל מס.

לכל הנסיבות האמורות יש להוסיף את העובדה שכל מעשי העבירות כרוכים אלו באלו, כי כאמור, נעברו על פני תקופה ממושכת ובמקרים רבים, כך שאין מדובר במעידה חד-פעמית. אף חזקה על הנאשם שהבין היטב את מעשיו, את הפסול בהם ואת משמעותם וממילא יכול היה להימנע מהם.

קביעת מתחם העונש ההולם - סיכום

36. מתחם העונש ההולם נקבע בהתחשב בעיקרון ההלימה, בערכים החברתיים שנפגעו ממעשי העבירה ומידת הפגיעה בהם, תוך שקילת מדיניות הענישה הנהוגה ונסיבות העבירה, כפי שכל אלו פורטו בהרחבה לעיל. בהתאם לכך, מתחמי הענישה הם כלהלן: בעניין עבירת מרמה והפרת אמונים - בין שבעה חודשי מאסר, לרבות בעבודות שירות, לשמונה-עשר חודשי מאסר בפועל; בעניין עבירת תחבולה - בין מספר חודשי מאסר, לרבות בעבודות שירות, לעשרה חודשי מאסר בפועל; בעניין עבירת מרמה במס הכנסה - בין שישה לשניים-עשר חודשי מאסר בפועל.

מתחם העונש בעניין הקנס הוא בהתאם לעמדת המאשימה, בין 10% ל-20% מסכום ההכנסות שהועלמו ובהתאם לכך, בין 60,000 ₪ ל-120,000 ₪.

גזירת עונשו של הנאשם

נסיבותיו של הנאשם

37. במסגרת שקילת נסיבותיו של הנאשם אשר אינן קשורות במעשי העבירות ניתן משקל להיותו כבן 48 שאין לחובתו הרשעות קודמות. הוא נשוי ואב לארבעה ילדים. לטענתו, אשר לא נתמכה בדבר, בתו מנישואיו הקודמים נכה. על-פי הנתען, בעבר היו לו חובות, אך אלו סולקו זה מכבר בסיוע בני משפחתו. לטענתו, אינו עובד זה כשנתיים בשל סיבות רפואיות ובשל כך משפחתו נתונה בדוחק כלכלי. טענות אלו לא ניתן לקבל לנוכח היעדר כל מסמך או ראיה בדבר מצבו הכלכלי הנתען ובכלל זה, לא הוצגו מסמכי חשבונות עובר ושב מהחודשים האחרונים, לא הוצגו מסמכים

כלשהם מהמוסד לביטוח לאומי, בעוד שחזקה על הנאשם כי אילו היה ממש בטענה כי מחמת בעיות בריאות אינו עובד, היה הדבר נתמך במסמכים מתאימים. טענה זו אף נסתרת בכך שלפני כחודשיים נסע הנאשם עם כל משפחתו לטיול בחו"ל למשך שבועיים שעלותו, על-פי הקבלה שהציג (על שם חמותו), הייתה בסך כ-50,000 ₪ (49,999.5 ₪).

בעניין כלל המסמכים הרפואיים נחזור ונאמר, כי רובם כוללים את תלונותיו של הנאשם, בשונה מקביעות רפואיות, אף מוזכרת בהם הימנעות הנאשם מנטילת תרופות, דבר שלא מן הנמנע כי היה בו כדי להחריף את מצבו הנטען, אפילו נניח כי הדבר לא נעשה במכוון. מכל מקום, מדובר בבעיות לב וסוכרת, שלא נתמכו בראיות כנדרש, אשר בכל מקרה, אינן בגדר בעיות בריאות חריגות אשר לא ניתן לתת להם מענה רפואי במסגרת שירות בתי הסוהר (השוו: רע"פ 7773/16 חננאל נ' מדינת ישראל (26.10.2026), כבוד השופט א' שהם, פסקה 8 (להלן - עניין חננאל)).

38. אמנם הנאשם הודה וחסך שמיעת הוכחות, אולם כפי שטענה בצדק רב באת-כוח המאשימה, הוא עשה כן באיחור ניכר ולאחר התנהלות בעייתית, בלשון המעטה. התנהלות זו הגיעה לשיאה בהתנהלותו המחפירה והחמורה בדיון מיום 1.12.2022, שבו אמורה הייתה להתחיל שמיעת ההוכחות ושנקבע לדיון הראשון מבין ישיבות הוכחות רבות שנקבעו זמן רב קודם לכן. כל זאת כפי שתואר בהרחבה בהחלטה מיום 2.12.2022, הדוחה את בקשת הפסלות שביקש באותו יום ומתארת את התנהלותו, אשר הייתה בהמשך להתנהלותו הפסולה מאז הוגש כתב האישום, אשר בעניינה ניתנו מספר החלטות, כנטען בטענותיה של באת-כוח המאשימה וכמפורט בהחלטה הדוחה את בקשת הפסלות. התנהלותו של הנאשם, כמו גם הסדר הטיעון המאוחר שהוסכם, היו בשלב מאוחר, היערכות לשמיעת הוכחות, אשר כללה הגשת תיק מוצגים רחב ההיקף, שהחזיק מספר קלסרים רב, שעל הכנתו טרחה באת-כוח המאשימה. כמו כן, באותו דיון נמלט הנאשם במהלך הדיון מאולם בית המשפט, חרף החלטה שאסרה עליו לעזוב את הדיון בעודו עושה כן בתואנה כי עליו ללכת לבדיקה רפואית דחופה. כך למרות העובדה שאל אותה בדיקה הוא הופנה למעלה משבועיים קודם לכן, אך בבוקר ישיבת ההוכחות בחר הנאשם לקבוע את הבדיקה דווקא במועד ובשעות שבהן אמורים היו להישמע העדים הראשונים שהתייצבו למתן עדות (חלקם נכח בקרבת בית המשפט והמתין לקריאה להגיע להעיד). הדברים פורטו בהרחבה רבה בהחלטה האמורה ולכן לא ראינו צורך לחזור על הדברים. עם זאת ולשלמות הדברים נוסיף, כי ערעורו של הנאשם על ההחלטה הדוחה את בקשת הפסלות נדחה (החלטת כבוד הנשיאה א' חיות בע"פ 8397/22 מיום 15.12.2022).

עוד נוסיף, בתמצית, כי מעבר להתנהגות המחפירה בדיון האמור, מקריאת פסק דינה של הנשיאה, הדוחה את ערעור הפסלות, למדנו כי הנאשם הגדיל לעשות והעלה במסגרת הערעור טענות חסרות כל בסיס, ככל הנראה מתוך ניסיון להצדיק את טענת הפסלות חסרת הבסיס שהעלה. כך למשל, במסגרת הערעור טען בכזב, כי "במהלך הדיון 'צלל' המותב לעומק המשא-ומתן שהתקיים בין הצדדים ונחשף לפרטים שלא היו אמורים להיחשף בפניו" (פסקה 8 בפסק הדין בערעור). זאת בעוד שנושא תוכן המשא ומתן שהתנהל בין הצדדים כלל לא עלה במהלך הדיון, לא הוזכר, לא נדון ולא דובר וממילא המותב לא "צלל" בו, ובוודאי שלא "לעומקו". פרוטוקול הדיון מיום 1.12.2022 משקף באופן מלא ומדויק את הדברים וכאמור בו, כל אשר עלה במסגרתו בהקשר של הסדר הטיעון היה דברי באת-כוח המאשימה בדבר **העיתוי המאוחר מאוד** שבו נזכר בא-כוחו של הנאשם לפנות אליה כדי לנסות לשוחח עמה על אפשרות סיום עניינו של הנאשם הנדון בהסדר טיעון. יש אפוא, להצטער עד מאד על התנהלותו זו בשלב הערעור.

מכל מקום, אופן התנהלות הנאשם בהליך הנדון, שאף בלט בחריגותו גם לנוכח התנהלותם של הנאשמים האחרים, הביאו לסחבת ממשית בניהול ההליך (כפי שפורט בהחלטה הנזכרת ובהחלטות קודמות שהוזכרו בה), גם אם חברו להם עיכובים מסוימים בעטים של מגבלות הקורונה ואילו צי יומן בית המשפט, שאף רובם היו תולדה של עומס שנוצר בעטים של סגרי הקורונה. בנסיבות אלו, ממילא לא יכול להינתן משקל לחלוף הזמן. כאמור בהקשר זה, **"אין לתמרץ התנהלות שנועדה להקשות על ניהול ההליך הפלילי ולדחות את סיומו ככל הניתן, ולו לצורך ביסוסה של טענה עתידית בדבר חלוף הזמן במטרה להקל בעונשו של הנאשם... במקרים מעין אלה ראוי לבחון בזהירות יתרה טענות בדבר חלוף הזמן מיום ביצוע העבירות ועד לסיומו של ההליך הפלילי, וככלל, להעניק להן משקל מוגבל"** (עניין יצחקי, פסקה 12).

אי הסרת המחדל

39. בנסיבות הנדונות הנאשם אף לא הסיר את המחדל וכפי שיוסבר עתה, בניגוד לטענותיו שנמצא כי אין אמת, הוא אף לא עשה דבר לקידום הסרתו. לפיכך אף אין מקום לשקילת הפחתת עונשו לנוכח הסרת המחדל הנובע מעבירת המס שעניינה העלמת תקבולים בסך 600,000 ₪ לפחות.

כזכור, בא-כוח הנאשם טען כי בפרק הזמן הקצר מאז מתן הכרעת הדין (מיום 4.1.2023) ועד ישיבת הטיעונים לעונש (ביום 26.1.2023), הנאשם פעל להסרת המחדל. הנאשם עצמו הוסיף כי הלך **ארבע פעמים** אל רשות המסים, אך הועבר מפקיד שומה אחד לאחר וכי רק עתה הופנה אל הגורם המטפל, שעמו הוא אמור להיפגש תוך ימים בודדים לשם מילוי דו"ח ולתשלום הקנס. לא מיניה ולא מקצתיה.

אתמול, 5.3.2023 סמוך לשעה 15:35 הוגשה בקשת הנאשם לדחיית מתן גזר הדין בשלושים יום. תמצית נימוקי הבקשה היו כי מאז ישיבת הטיעונים לעונש (ולא ממועד מתן הכרעת הדין, כפי שנטען במסגרת הטיעונים לעונש), פעל הנאשם להסרת המחדל בדרך של תשלום המס בהסדר שומה. נטען כי הנאשם הגיע מספר פעמים אל רשות המסים, הועבר מגורם אחד לאחר בלי שעניינו טופל וכי ביום 2.3.2023, בסיועה של באת-כוח המאשימה, הצליח לקבל לידי שובר לתשלום מקדמה בסך 50,000 ₪ (אשר לא נטען כי שולמה) וכן לקבוע פגישת המשך ליום 9.3.2023. עוד נאמר, כי לדברי פקיד השומה, תיקו של הנאשם הגיע אליו לפני זמן מה יש צורך בכשלושה שבועות להשלמת הטיפול.

מתגובתה של באת-כוח המאשימה, שהתנגדה לדחיית הדין, עלתה תמונה שונה שלפיה דברי הנאשם במסגרת הטיעונים לעונש ובמסגרת הבקשה האמורה, רחוקים מלהיות נכונים, בלשון המעטה. כאמור בתגובתה, מבירור עם רשות המסים עלה כי ביום 2.3.2023 התייצב הנאשם **לראשונה** ברשות המסים, בלי לתאם את הגעתו כמקובל. לפני משורת הדין, הוא התקבל לפגישה ראשונית אצל פקיד השומה. אמנם הנאשם טען כי הגיע בעבר אל רשות המסים, אך הוא לא ציין שם של גורם כלשהו שעמו על-פי טענתו, נפגש, ומבדיקה שנערכה עלה כי לא אותר כל גורם כזה. עוד נאמר, כי חרף זאת שפקיד השומה לא היה פנוי לפגישה לא מתואמת עם הנאשם, הוא הציג לו שומה אזרחית משוערת ומסר לו כי יידרשו מספר שבועות לבדיקת הדברים ולקידומם. נמצא אם כן, פעם נוספת, כי אין אמת בדברי הנאשם ומכל מקום, בניגוד למצג הלא נכון שהציג, הוא לא עשה דבר וחצי דבר להסרת המחדל. לא מאז הגשת כתב האישום, לא מאז נחתם הסדר הטיעון, לא מאז מתן הכרעת הדין וקודם שמיעת הטיעונים לעונש ואף לא לאחר מכן, אלא פנה לראשונה אל רשות המסים שלושה ימים לפני מתן גזר הדין.

40. כפי שנקבע פעמים רבות, "כידוע, בית המשפט נוהג לשקול הפחתה בעונשו של נאשם שהחליט לתקן את העיוות שנגרם מעבירותיו (ראו: ע"פ 395/75 צור נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(2) 589 (1976)). בהקשר לכך צוין כי '... אינטרס ציבורי הוא לעודד החזרת הגזילה על-ידי הקלה מסויימת בענישה שמידתה תלויה בהיקף ההשבה' (ראו: ע"פ 1341/02 מזרחי נ' מדינת ישראל (21.10.2002))" (רע"פ 7851/13 עודה נ' מדינת ישראל (3.9.2015), כבוד השופט ח' מלצר, פסקה 14). ההצדקה להתחשבות בהסרת המחדל נעוצה בשתי תכליותיה. **האחת**, בכך שהסרת המחדל מאפשרת "**השלמת החסר מקופת המדינה והטבת הנזק שנגרם כתוצאה מהעבירה**" (שם, פסקה 15). **השנייה**, כי יש בכך משום "**עידוד הבעת חרטה וקבלת אחריות לביצוע העבירה**" (שם והפסיקה שם). אף הודגש כי כל עוד לא הושלם החסר בקופה הציבורית, אין לומר כי הוסר המחדל וזאת אפילו נוצרה מניעה לכך (כך למשל, אם החייב הפך לפושט רגל) (שם) או אם אין באפשרות הנאשם להסיר את המחדל (עניין **חננאל**, שם). בדומה נקבע, כי עיתוי הסרת המחדל אשר יצדיק הקלה בענישה הוא שלב הדיון בערכאה הראשונה (שם, פסקה 16. ראו גם: רע"פ 2236/07 ג'בארין נ' מדינת ישראל (15.7.2007), כבוד השופט ס' ג'ובראן).

בענייננו וכאמור, המחדל לא הוסר ואף לא נעשה דבר להסרתו.

גזירת עונשו של הנאשם

41. **עיקרון אחידות הענישה**: עיקרון אחידות הענישה הוא כידוע, "**עיקרון יסוד בשיטתנו המשפטית. עיקרון זה נגזר מעיקרון השוויון והוא משמיע לנו כי במצבים דומים מבחינת אופי העבירות ונסיבות הנאשמים ראו להחיל - במידת האפשר - שיקולי ענישה דומים**" (ע"פ 3065/15 חסין נ' מדינת ישראל (26.6.2016), כבוד השופט ע' פוגלמן, פסקה 11). "**כך במיוחד כאשר מדובר בנאשמים שונים המורשעים בגדרה של אותה פרשה, אז מקבל עיקרון זה משנה תוקף**" (ע"פ 27/17 בסל נ' מדינת ישראל (12.12.2017), כבוד השופט י' אלרון, פסקה 11 והפסיקה שם). כך, אפילו "**אין המדובר בכלל 'מתמטי' שבלעדי אין, כי אם בשיקול אחד מבין מכלול השיקולים הרלוונטיים לגזירת העונש**" (שם).

בשונה מעניינו של הנאשם הנדון, עונשו של הנאשם 1, אשר הורשע בשתי עבירות מרמה והפרת אמונים, נקבע תוך אימוץ הסדר הטיעון אשר כלל הסכמה בעניין העונש לנוכח הנסיבות שהוצגו לגביו כמפורט בגזר הדין בעניינו. עונשו של הנאשם 2 נקבע במסגרת הסדר טיעון אשר כלל הסכמות חלקיות, אך הוא הורשע בעבירת מרמה והפרת אמונים אחת ואף משך פעילותו עמד על פחות משליש מכלל תקופת פעילותו העבריינית של הנאשם הנדון. לפיכך ובהתאם לעיקרון אחידות הענישה, ניתן משקל לעונשים שהושתו על הנאשמים האחרים תוך העמדת עונשו של הנאשם הנדון ביחס סביר לעונשיהם, אך גם בהתחשב בחלקו של כל אחד מהנאשמים במעשי העבירות, בעבירות שבהן הורשע, באופי העבירות, בנסיבות שבהן נעברו ובנסיבותיו של כל אחד מהנאשמים. בכלל זה ניתן משקל גם לעמדת המאשימה כמפורט לעיל, שלפיה חרף חלקו החמור של הנאשם 1, בהיותו עובד הציבור שסרח, חלקו של הנאשם הנדון, הנאשם 3, הוא החמור ביותר.

42. **עונשו של הנאשם בגדרי מתחם העונש**: איזון כלל השיקולים שנדונו, תוך מתן משקל לעמדותיהן של המאשימה ושל ההגנה, מוביל להעמדת עונשו של הנאשם כלהלן.

עונש המאסר: בעניין עבירת **מרמה והפרת אמונים** ובעניין עבירת **תחבולה**, עונשו של הנאשם יועמד בתחתית מתחמי הענישה. לעומת זאת, בעניין עבירת **מרמה במס הכנסה**, בהתחשב באי הסרת המחל, העונש ייקבע בחלקו הנמוך של מתחם העונש, אך לא בתחתיתו. עם זאת עונשי המאסר בפועל ייקבעו תוך חפיפה חלקית של העונשים ולצדם מאסר מותנה.

קנס: חרף שלל הטענות בעניין מצבו הכלכלי הנטען של הנאשם וכאמור, אף לא טענה אחת מבין כלל טענותיו נתמכה במסמך כלשהו, כך שיש קושי ממשי במתן משקל לטענה מאותן טענות. לפיכך, בהתחשב בהיקף עבירות המס ובכך שלא נעשה דבר להסרת המחל ואף בעניין זה לא הוצג דבר, הקנס ייקבע באמצע מתחם העונש.

43. **פיצויים לנפגעי העבירות:** מחלוקת הצדדים בנושא הפיצויים לנפגעי העבירות עלתה רק **לאחר** ישיבת הטיעונים לעונש, חרף זאת שכבר במהלכה עתרה באת-כוח המאשימה לחיוב הנאשם בתשלום פיצויים אלו ועוד קודם לכן, בעת כריתת הסדר הטיעון הודע לו שכך יתבקש (פסקה 1 בהודעת המאשימה מיום 27.2.2023). בהתאם להודעת באת-כוח המאשימה בדיון, הוגשה מספר ימים לאחריו הודעה המפרטת את שמות ששת נפגעי עבירת התחבולה, הזכאים לפיצוי שהתבקש (הודעה מיום 7.2.2023, אשר כאמור בה, הוגשה בהתאם להודעת באת-כוח המאשימה בתום הדיון). כעבור שישה-עשר יום (ביום 23.2.2023) הוגשה תגובת בא-כוח הנאשם, שבה נימק את התנגדותו לפסיקת פיצויים, למרות העובדה שטענותיו בעניין זה כלל לא עלו בישיבת הטיעונים לעונש. בהתאם להחלטות שניתנו הוגשו תגובת המאשימה (ביום 27.2.2023) ועוד הבהרה (ביום 1.3.2023).

התנגדות ההגנה לפסיקת הפיצויים נסמכת על שלוש טענות. **האחת**, בפירוט עבירת התחבולה בכתב האישום לא צוינו שמות מתלוננים, לא נטען כי מי מהלקוחות לא קיבל תמורה לתשלום ששילם לנאשם ואף לא נטען כי נגרם להם נזק; **השנייה**, אל כתב האישום המקורי (בנוסחו המתוקן מיום 2.11.2023), צורף נספח הכולל רשימה של למעלה מארבעים מלקוחותיו של הנאשם וסכום התקבול שהוא קיבל מכל אחד מהם אשר לא דווח לרשויות המס (להלן - **הנספח**), אך נספח זה לא צורף אל כתב האישום המתוקן שהוגש במסגרת הסדר הטיעון ואף לא נטען כי מי מהם קשור בעבירת התחבולה; **שלישית**, לא הוגשה הצהרת נפגע של אחד הנפגעים ולטענתו, היה זה בשל בקשתו לחקור אותו; **רביעית**, הנאשם כופר בכך שהמתלוננים שפורטו בהודעה הם נפגעי עבירת התחבולה.

לאחר בחינת טענות הצדדים נמצא כי יש לקבל את טענותיה של המאשימה. תחילה יוער, כי אין מקום לטענה הראשונה, מאחר שגרימת נזק אינה נמנית עם יסודות העבירה. הטענה השנייה אינה מסייעת לנאשם, מאחר שהנספח כלל לא היה קשור לעבירת התחבולה אלא רק לעבירות המס שבהן הואשם הנאשם בכתב האישום המקורי (כאמור בכתרתו, "נספח א' - תקבולי הנאשם 3 אשר לא דווחו לרשויות המס"). אף הטענה השלישית אינה מסייעת לנאשם, מאחר שאי הגשת הצהרת נפגע עבירה אינה שוללת את מעמדו כנפגע. אשר לטענתו הרביעית, הרי שמשמעות טענת הנאשם היא כי היו לקוחות שנפגעו, כמפורט בכתב האישום שבעבודותיו הוא הודה, אך הם אינם אותם מתלוננים שהמאשימה מנתה בהודעתה. קשה לקבל טענה זו בהיעדר מחלוקת כי היו לקוחות רבים שכלפיהם נהג הנאשם בתחבולה, כפי שתואר בכתב האישום **אשר בעבודותיו הוא הודה** ובהתאם להודאתו זו הוא אף הורשע.

לפיכך, מעת שהמאשימה ידעה את ההגנה כי בכוונתה לעתור לחיוב הנאשם בתשלום פיצויים לנפגעי עבירת התחבולה,

הנאשם הודה בעובדות המבססות את עבירת התחבולה שעבר כלפי לקוחותיו הנמנים כעדי התביעה, מקובל עליי הסברה של המאשימה בעניין אופן קביעת הנפגעים אשר לגביהם התבקשה פסיקת הפיצויים ואשר הצטמצם לשישה בלבד.

גזר הדין - סיכום

44. לנוכח כל השיקולים שהובאו לעיל, על הנאשם נגזרים העונשים הבאים:

- א. ארבעה-עשר חודשי מאסר בפועל.
- ב. מאסר מותנה למשך שלושה חודשים. הנאשם יישא עונש זה אם תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר יעבור עבירת מרמה והפרת אמונים, עבירת שוחד, עבירה לפי פקודת מס הכנסה מסוג פשע, או ניסיון לעבור עבירה מעבירות אלו.
- ג. מאסר מותנה למשך חודשיים. הנאשם יישא עונש זה אם תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר יעבור עבירת תחבולה, עבירת מרמה מסוג עוון או עבירה לפי פקודת מס הכנסה מסוג עוון או ניסיון לעבור עבירה מעבירות אלו.
- ד. קנס כספי בסך 90,000 ₪, או 45 ימי מאסר תמורתו. הנאשם רשאי לשלם זאת בשלושים תשלומים חודשיים, שווים רצופים ועוקבים, החל מיום 1.4.2023. אם לא ישולמו שני תשלומים רצופים, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיד.
- ה. פיצוי בסך 4,000 ₪ לכל אחד מששת נפגעי עבירת התחבולה הבאים: (1) פרג' סוב לבן; (2) מחמד אמין שלאידה; (3) אחמד ווזוז; (4) עבד אלקאדר אבו מאדי; (5) אמג'ד עפאנה; (6) נאאל אבו דיאב ואחמד אבו דיאב יחד וישולם באמצעות נאאל אבו דיאב (סך הכול 24,000 ₪). הנאשם רשאי לשלם זאת בשלושים תשלומים חודשיים, שווים רצופים ועוקבים, החל מיום 1.4.2023. אם לא ישולמו שני תשלומים רצופים, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיד.

בהתחשב במועדי חג הפסח (החל בימים 6-12 באפריל), הנאשם יתייצב למאסרו בבית המעצר ניצן, **ביום 18.4.2023 עד השעה 10:00**, או במקום אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות, או דרכון ועותק מגזר הדין.

על הנאשם לתאם את כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, טלפון: 08-9787336/77; פקס' 08-9193314; דוא"ל: MaasarN@ips.gov.il וכן, עליו להתעדכן באתר האינטרנט של

שב"ס, ברשימת הציד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך ארבעים וחמישה יום.

ניתן היום, י"ג באדר התשפ"ג, 6 במרץ 2023, במעמד הנאשם 3 ובאי-כוח הצדדים כמפורט בפרוטוקול הדיון מהיום.

**תמר בר-אשר,
שופטת**